

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค11101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการบวก
โจทย์ปัญหาการลบจากสถานการณ์
ที่มีตัวไม่ทราบค่า (1)

ครูผู้สอน ครูจิรวุฒิ รักดี
ครูรัชนีพร พิณทอง

การแก้ไขภัยพิบัติการบวก
ภัยพิบัติการลบจากสถานการณ์
ที่มีตัวไม่ทราบค่า (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และหาคำตอบ
ของโจทย์ปัญหาการบวก และโจทย์ปัญหาการลบ
จากสถานการณ์ที่มีตัวไม่ทราบค่า

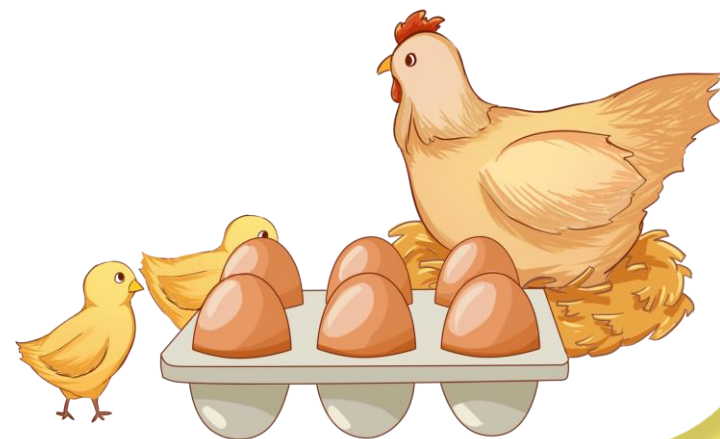
ทบทวนการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการบวกที่
มีผลบวกไม่เกิน 20 และมีตัวไม่ทราบค่า

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

1) โจทย์ถามอะไร

พ่อเก็บไข่ไก่มาได้กี่ฟอง

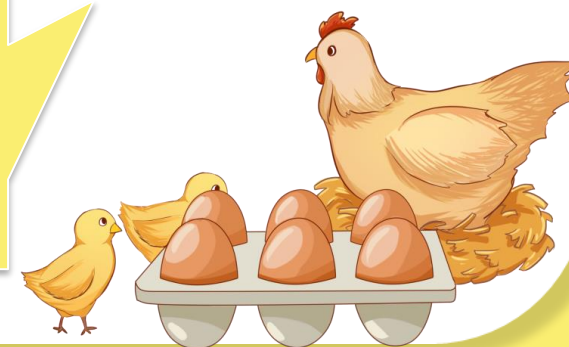
แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

2) โจทย์บอกอะไรบ้าง

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง

พ่อเก็บได้อีก

ทำให้พ่อกับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง

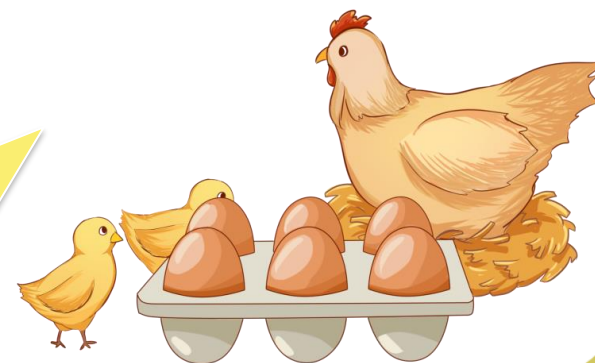

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มาที่ฟอง

3) พ่อเก็บไข่ไก่ได้มากกว่าหรือน้อยกว่า
20 ฟอง เพราะเหตุใด

น้อยกว่า เนื่องจากพ่อกับแม่
มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง

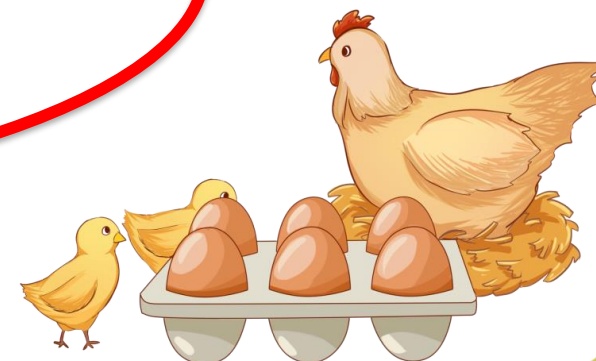

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

ภาพประกอบ

ทั้งหมดคือ 20 ฟอง

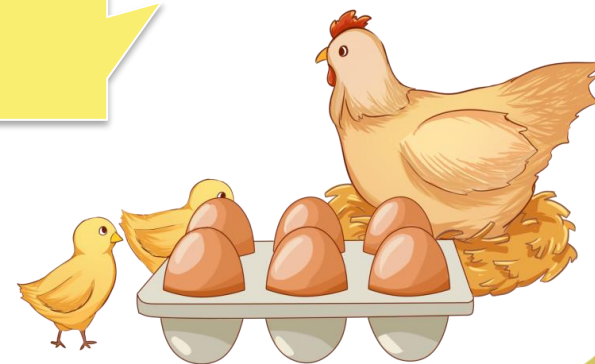

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$7 + \square = 20$$

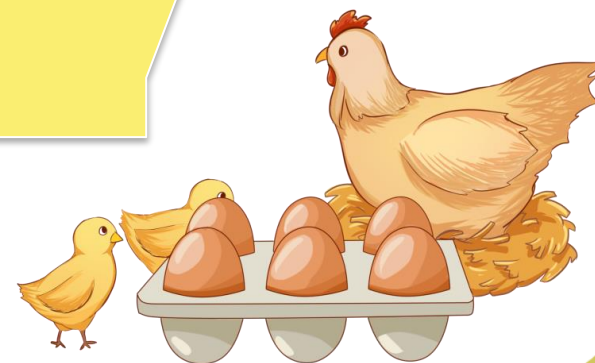

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

4) หาคำตอบได้อย่างไร

อาจใช้ความสัมพันธ์แบบส่วนย่อย – ส่วนรวม
หรือใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$7 + \square = 20$$

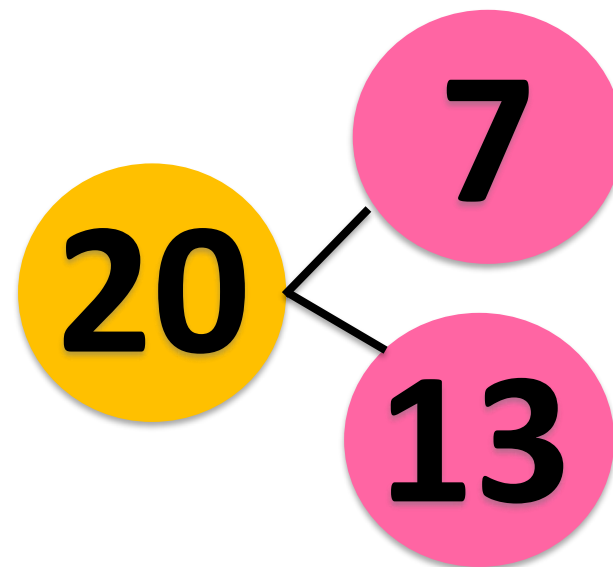
ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

พร้อมเขียนความสัมพันธ์ของจำนวน 20 แบบส่วนย่อย – ส่วนรวม

เนื่องจาก $7 + 13 = 20$

หรือ $20 - 7 = 13$

ดังนั้น $7 + \boxed{13} = 20$

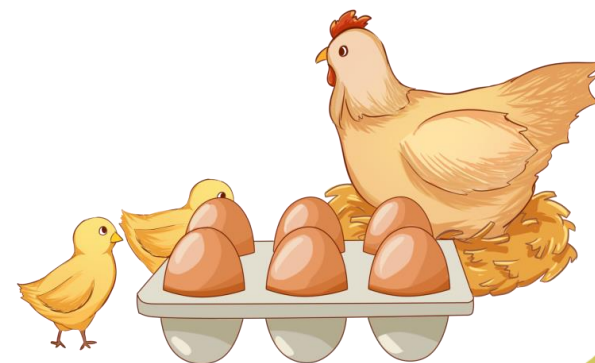

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

6) พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

13 ฟอง

$$7 + 13 = 20$$

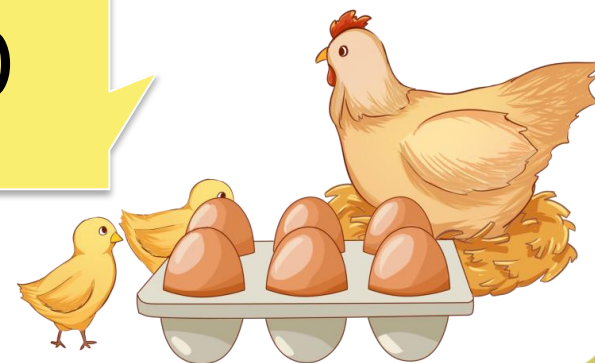

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไกรวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่อีกมากี่ฟอง

7) 13 เป็น คำตอบที่ได้สมเหตุสมผลหรือไม่
เพราะเหตุใด

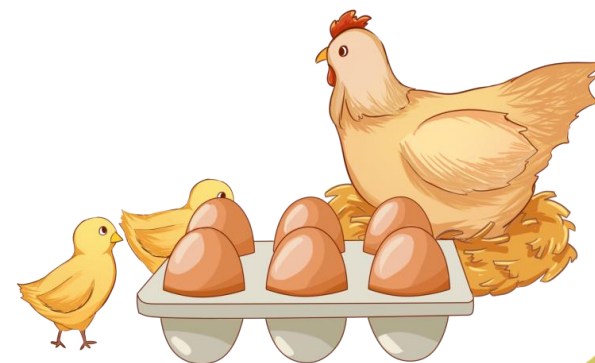
สมเหตุสมผล เพราะ 13 น้อยกว่า 20

แม่เก็บไข่ไก่ได้ 7 ฟอง พ่อเก็บได้อีก ทำให้พ่อ
กับแม่มีไข่ไก่รวม 20 ฟอง พ่อเก็บไข่ไก่มากี่ฟอง

ตอบ พ่อเก็บไข่ไก่มา ๑๓ ฟอง

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

1) โจทย์ถามอะไร

แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

2) โจทย์บอกอะไรบ้าง

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไป
จนเหลือไข่ไก่ 12 ฟอง

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

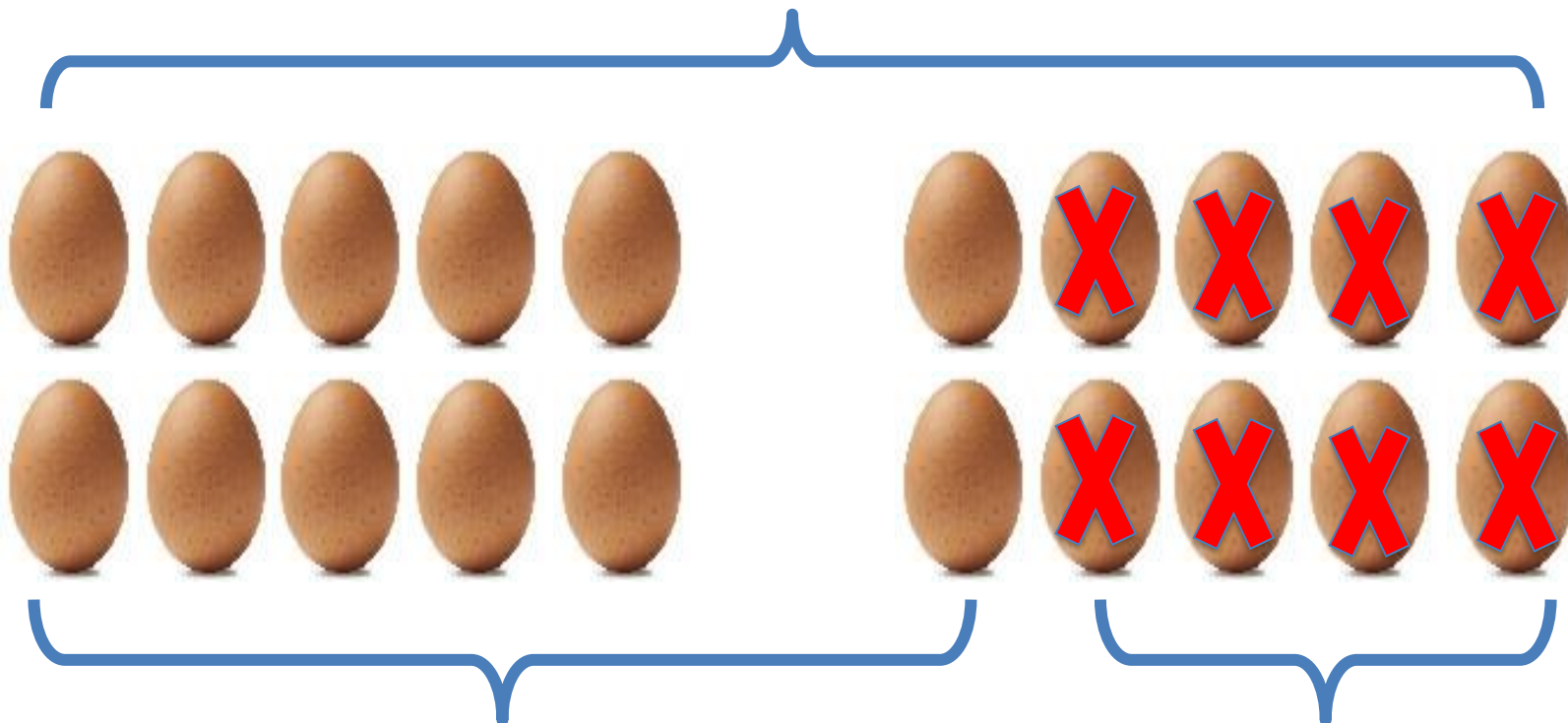
3) แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปมากกว่าหรือน้อยกว่า 20 ฟอง เพราะเหตุใด

น้อยกว่า 20 ฟอง เพราะใช้ไข่ไก่ไปแล้ว
และยังเหลือไข่ไก่อีก 12 ฟอง

ภาพประกอบ

ไข่ไก่ทั้งหมด 20 ฟอง

ไข่ที่เหลือ 12 ฟอง

ไข่ที่ใช้ไป ? ฟอง

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$20 - \square = 12$$

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

4) หาคำตอบได้อย่างไร

อาจใช้ความสัมพันธ์แบบส่วนย่อย –
ส่วนรวม หรือใช้ความสัมพันธ์ของ
การบวกและการลบ

$$20 - \square = 12$$

หาคำตอบ โดยใช้วิธีนับต่อ

นับต่อจาก 12 เป็น **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20**

นับได้ 8 ครั้ง

ดังนั้น

$$20 - \boxed{8} = 12$$

$$20 - \square = 12$$

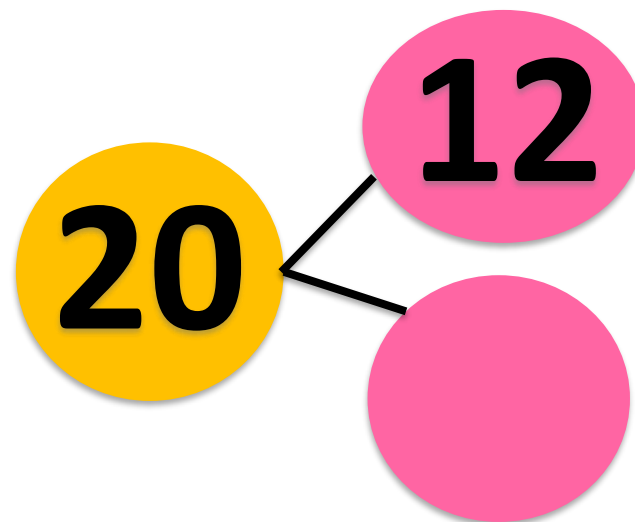

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ พร้อมเขียน
ความสัมพันธ์ของจำนวน 20 แบบส่วนย่อย – ส่วนรวม

$$20 - 12 = 8$$

ดังนั้น

$$20 - \square 8 = 12$$

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

6) คำตอบเป็นเท่าไร

8 ฟอง

$$20 - 8 = 12$$

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปอีกฟอง

7) 8 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลหรือไม่
เพราะเหตุใด

สมเหตุสมผล
เพราะ 8 น้อยกว่า 20

แม่มีไข่ไก่ 20 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่
12 ฟอง แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไปกี่ฟอง

8) สรุปคำตอบได้อย่างไร

แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไป 8 ฟอง

ตอบ แม่ใช้ไข่ไก่ทำขนมไป ๘ ฟอง

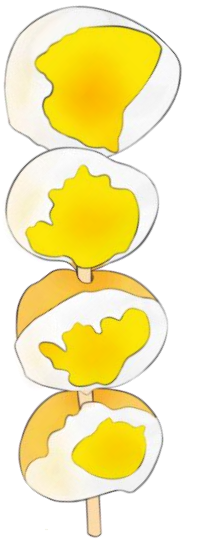
การแก้ไขภัยพิบัติหากการบวกลและ
โทษภัยพิบัติหากการลบ จากตัวไม่ทราบค่า

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

1) โจทย์ถามอะไร

แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

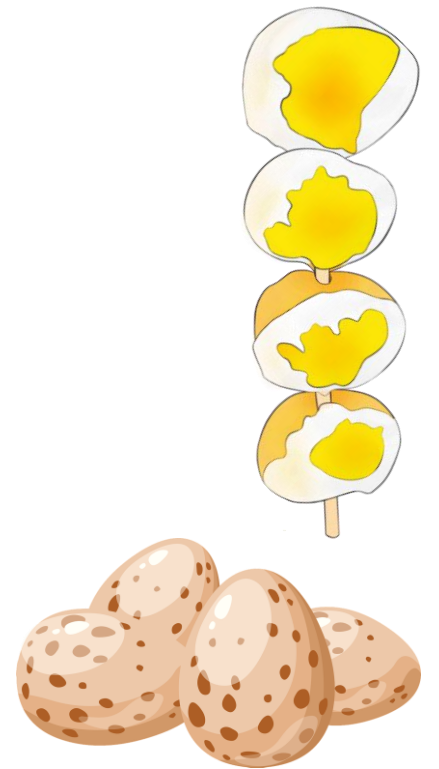

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

2) โจทย์บอกอะไรบ้าง

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง

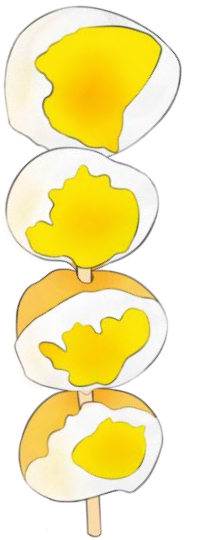

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

3) แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารมากกว่าหรือน้อยกว่า 90 ฟอง เพราะเหตุใด

น้อยกว่า เพราะแม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารไปแล้ว แต่ยังเหลือไข่นกกระทาอีก 37 ฟอง

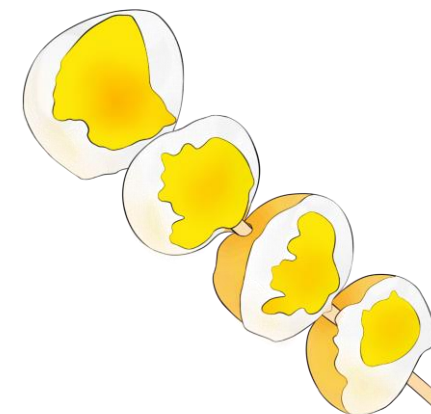

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

ภาพประกอบ

ไข่นกกระทา 90 ฟอง

ใช้ทำอาหาร

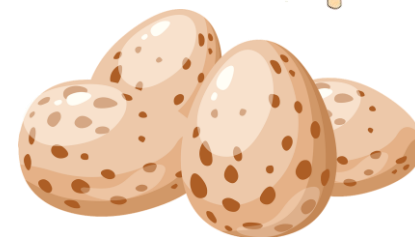
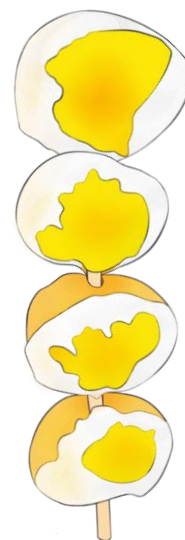
ส่วนที่เหลือ 37 ฟอง

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$90 - \square = 37$$

$$90 - \square = 37$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$90 - 37 = 53$$

ดังนั้น $90 - \boxed{53} = 37$

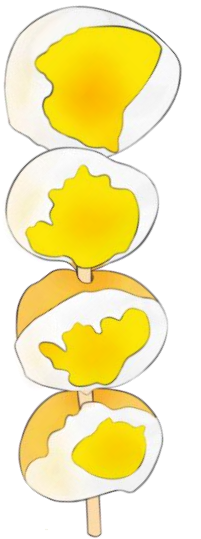

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

6) แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

53 ฟอง

$$90 - 53 = 37$$

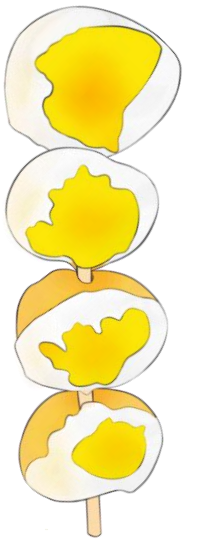

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

7) 53 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลหรือไม่
เพราะเหตุใด

สมเหตุสมผล เพราะ 53 น้อยกว่า 90

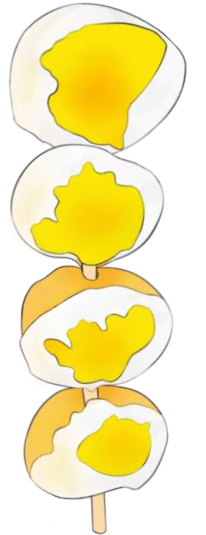

แม่มีไข่นกกระทา 90 ฟอง ใช้ทำอาหารจนเหลือไข่นกกระทา 37 ฟอง แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหารกี่ฟอง

8) สรุปคำตอบได้อย่างไร

แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหาร 53 ฟอง

ตอบ แม่ใช้ไข่นกกระทาทำอาหาร ๕๓ ฟอง

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงก็ตัว

1) โจทย์ถามอะไร

ธารามีกางเกงก็ตัว

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงก็ตัว

2) โจทย์บอกอะไรบ้าง

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงก็ตัว

3) ธารามีกางเกงมากกว่าหรือน้อยกว่า 65 ตัว เพราะเหตุใด

น้อยกว่า เพราะธารามีเสื้อและกางเกงรวมกัน
65 ตัว และมีเสื้อแล้ว 35 ตัว

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงก็ตัว

ภาพประกอบ

เสื้อและกางเกง 65 ตัว

เสื้อ 35 ตัว

กางเกง.....ตัว

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงกี่ตัว

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$35 + \boxed{} = 65$$

$$35 + \square = 65$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

$$65 - 35 = 30$$

ดังนั้น $35 + \boxed{30} = 65$

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงก็ตัว

6) คำตอบเป็นเท่าไร

30 ตัว

$$35 + 30 = 65$$

ธารามีเสื้อและกางเกง 65 ตัว

ธารามีเสื้อ 35 ตัว ธารามีกางเกงก็ตัว

8) สรุปคำตอบได้อย่างไร

ธารามีกางเกง 30 ตัว

ตอบ ธารามีกางเกง 30 ตัว

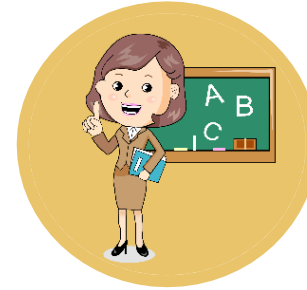

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 2.29

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 2.29 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แบบฝึกหัด 2.29

1 เขียนคำตอบลงในช่องว่าง

- 1) เล็กมีรถของเล่น 17 คัน คุณตาให้เพิ่มมาอีก ทำให้เล็กมีรถของเล่น 30 คัน
คุณตาให้รถของเล่นเพิ่มมาอีกกี่คัน

โจทย์ถาม คุณตาให้รถของเล่นเพิ่มมาอีกกี่คัน

โจทย์บอก เล็กมีรถของเล่น 17 คัน คุณตาให้เพิ่มมาอีก ทำให้เล็ก
มีรถของเล่น 30 คัน

ของเล่นทั้งหมด 30 คัน

ประโยคสัญลักษณ์ $17 + \square = 30$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก $30 - 17 = \square$

ดังนั้น $17 + \square = 30$

ตอบ คุณตาให้รถของเล่นเพิ่มมาอีก คัน

ใบงานที่ 2.29

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก โจทย์ปัญหาการลบจากสถานการณ์ ที่มีตัวไม่ทราบค่า (1)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

- 2) แมมีไข่ไก่ 30 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่ 13 ฟอง แมใช้ไข่ไก่ไปกี่ฟอง
โจทย์ถาม แมใช้ไข่ไก่ไปกี่ฟอง
โจทย์บอก แมมีไข่ไก่ 30 ฟอง ใช้ทำขนมไปจนเหลือไข่ไก่ 13 ฟอง
ไข่ไก่ 30 ฟอง

ไข่ไก่ที่เหลือ 13 ฟอง

ส่วนที่ใช้ไป ฟอง

ประโยคสัญลักษณ์

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก

ดังนั้น

ตอบ แมใช้ไข่ไก่ไป ฟอง

- 3) หนังสือเล่มหนึ่งมี 72 หน้า แจนอ่านไปแล้วจนเหลือหน้าที่ไม่ได้อ่านอีก 41 หน้า แจนอ่านหนังสือไปแล้วกี่หน้า

โจทย์ถาม แจนอ่านหนังสือไปแล้วกี่หน้า

โจทย์บอก หนังสือเล่มหนึ่งมี 72 หน้า แจนอ่านไปแล้วจนเหลือ
หน้าที่ไม่ได้อ่านอีก 41 หน้า

ประโยคสัญลักษณ์

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก

ดังนั้น

ตอบ แจนอ่านหนังสือไปแล้ว หน้า

ใบงานที่ 2.29

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก โจทย์ปัญหาการลบจากสถานการณ์ ที่มีตัวไม่ทราบค่า (1)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

- 4) ตอนเช้าแม่ค้าขายไก่อ่างได้ 43 ไม้ ตอนบ่ายแม่ค้าต้องขายไก่อ่างอีกกี่ไม้
จึงทำให้วันนี้แม่ค้าขายไก่อ่างได้ทั้งหมด 75 ไม้

ประโยคสัญลักษณ์

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก

ดังนั้น

ตอบ ตอนบ่ายแม่ค้าต้องขายไก่อ่างอีก ไม้

- 5) ในตะกร้ามีนมอยู่ 42 ถัง มีนักเรียนหยิบนมไปดื่มจนเหลือนมในตะกร้า
8 ถัง มีนักเรียนหยิบนมไปดื่มกี่ถัง

ประโยคสัญลักษณ์

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก

ดังนั้น

ตอบ มีนักเรียนหยิบนมไปดื่ม ถัง

- 5) ออยซื้อขนมปัง 12 ชิ้น จะต้องซื้อขนมปังอีกกี่ชิ้น จึงจะมีขนมปังทั้งหมด
25 ชิ้น

ประโยคสัญลักษณ์

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก

ดังนั้น

ตอบ จะต้องซื้อขนมปังอีก ชิ้น

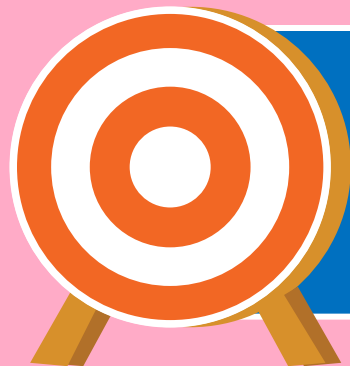
ใบงานที่ 2.29

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก โจทย์ปัญหาการลบจากสถานการณ์ ที่มีตัวไม่ทราบค่า (1)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

สรุป

การแก้โจทย์ปัญหา

ทำได้โดยการอ่านทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหาคำตอบ และตรวจสอบคำตอบ

- 1) เด็กมีรถของเล่น 17 คัน คุณตาให้เพิ่มมาอีก ทำให้เด็กมีรถของเล่น 30 คัน
คุณตาให้รถของเล่นเพิ่มมาอีกกี่คัน

โจทย์ถาม คุณตาให้รถของเล่นเพิ่มมาอีกกี่คัน

โจทย์บอก เด็กมีรถของเล่น 17 คัน คุณตาให้เพิ่มมาอีก ทำให้เด็กมีรถของเล่น 30 คัน

ของเล่นทั้งหมด 30 คัน

ของเล่น 17 คัน	คุณตาให้เพิ่ม คัน
----------------	-------------------------

ประโยคสัญลักษณ์ $17 + \square = 30$

หาคำตอบโดยใช้ความสัมพันธ์การบวกและการลบ

เนื่องจาก $30 - 17 = \square$ 13

ดังนั้น $17 + \boxed{13} = 30$

ตอบ คุณตาให้รถของเล่นเพิ่มมาอีก ๑๓ คัน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การแก้ไขภัยพิบัติการบวก
ภัยพิบัติการลบจากสถานการณ์
ที่มีตัวไม่ทราบค่า (2)

3

1

2

